

Ceniny Léčebného fondu veřejných zaměstnanců

Už vícekrát jsme psali o známkách Léčebného fondu poštovních zaměstnanců (LFPZ), které sice s vlastním poštovním provozem přímo nesouvisí, ale využívali je zaměstnanci pošty, distribuovány byly v jejím systému, tiskly se stejně jako poštovní známky (a vypadaly obdobně), a tak se o ně filatelisté tradičně rovněž zajímají. Podrobněji se jimi zabývá např. V. Feldmann ve F4/2012 na s. 29, zařazeny jsou i v novém katalogu protektorátu ČaM (Pofis 2013).

FRANTIŠEK BENEŠ

Tyto známky měly podobný účel jako dnešní regulační poplatky při návštěvě lékaře a vedle LFPZ takový systém využíval např. i Léčebný fond veřejných zaměstnanců (LFVZ), který měl známku vytištěnou přímo na formuláři Poukázka k lékaři.

Heilfond der öffentlichen Bediensteten Léčebný fond veřejných zaměstnanců		Laufende-Nr. Beneš čísto: _____
Anweisung zum Arzt Gilt für ein Kalendervierteljahr Die stark begrenzte Teile gilt der Versicherte aus. Sind ordnend ečást vupni pojišćenec.		Poukázka k lékaři Platí pro jedno kalendářní čtvrtletí.
Zustandiger Bezirksausschuss: Příslušný okresní sbor:		Legitimations-Nr.: Číslo legitimace: _____
Vor- und Zuname: Jméno a příjmení: Ing. Zdeněk Storch		
Geburtsdatum: Datum narození: _____		Dienstcharakter: Služební hodnost: _____
Amt, wo er beschäftigt ist: Úřad, kde je zaměstnan: ständerig: trvale: vorübergeh. (bei der Erkrankung): přechodně (při onemocnění):		NATIONALBANK FÜR BÖHMEN UND MähREN IN PRAHA NÁRODNÍ BANKA PRO ČECHY A MORAVU V PRAZE
Wohnort: Bydliště: _____		
* Der Pensionist gibt das Amt an, welches ihm die Pensionsbezüge auszahlt. Pensionista uvede úřad, který mu vyplácí penzijní požitky.		
Vor- und Zuname: Jméno a příjmení: Zdeněk Storch		Verwandtschafts- verhältnis: Příbuzenský poměr: syn
Geburtsdatum: Datum narození: _____		Beruf: Povolání: _____
ständerig: trvale: vorübergeh. (bei der Erkrankung): přechodně (při onemocnění):		Monat. Gehalt: Měsíční příjem: _____
Warum lebt er nicht im gemeinsamen Haushalt mit den Versicherten? Proč nežije s pojištěncem ve spol. domácnosti?		
am _____ dne _____		Bestätigung des Dienstgebers (bei Pensionisten des Bezirksausschusses): Potvrzení zaměstnavatele (u pensionistů okresního sboru): 6.4.1945.
Eigenhändige Unterschrift des Versicherten. Podpis pojištěnce.		am _____ dne _____ NATIONALBANK FÜR BÖHMEN UND MähREN IN PRAHA NÁRODNÍ BANKA PRO ČECHY A MORAVU V PRAZE OSOBNÍ PODPIS Příloha k On., Praze XIII. Praha a spol., Věbořov

Dochoval se v obálce adresované na M. Storchovou, odeslané doporučeně z pošty Praha 51 (Břevnov), přičemž z hlediska poštovního použití jde o zajímavou celistvost. Na první pohled zaujme už její výplatné, složené ze 4 protektorátních známek (celkové nominále 3,70 K) a zcela neobvykle i z československé-prvorepublikové (50 h). Součet hodnot činí zdánlivě správný tarif 4,20 K (1,20+3 K), protože však šlo o přepravu v místě, stačilo by 3,80 K (80 h+3 K). Známky jsou znehodnoceny 4 otisky znárodněného razítka Praha 51 (Břevnov) s datem 10.5.45, jde tedy o rané použití po osvobození. Na obálce je nalepena prvorepubliková R-nálepka této pošty (je pozoruhodné, že jich byl dochován dostatečný počet a nemusely být tedy použity znárodněné nálepky protektorátní). Na zadní straně obálky je otisk znárodněného razítka dodací pošty Praha 11 (Střešovice), což odpovídá adrese.

Z údajů na obou dokladech lze usuzovat, že tiskopis byl odeslán v obálce, v níž se dochoval, přičemž každá položka z této dvojice je pro nás zajímavá – obálka už teď, její obsah možná v nedaleké budoucnosti. Vzhledem k neustále se rozšiřujícímu rozsahu našeho oboru totiž není vyloučeno, že např. v širším rámci fiskální filatelie budou jednou i u nás předmětem zájmu příspěvkové známky fondů natištěné na formulářích, a proto je prozíravé věnovat jim včas pozornost. Takových dokladů, ve své době běžných, se totiž nedochovalo mnoho – prostě jim skoro nikdo nenechal sběratelskou ani badatelskou pozornost. A to je samozřejmě dobrá příležitost pro předvídatvé sběratele! To potvrzují zkušenosti ze zahraničí. Například katalog československých kolků, vydaný v roce 2001 britským nakladatelstvím J. Barefoot, různé takové nepoštovní „známky“ obsahuje – a celkem vysoko je hodnotí (katalog se na www.jbarefoot.co.uk/ nabízí za 7 liber, tedy zhruba za 250 Kč).

Berme tedy tohle dnešní stručné pojednání jako naznačení jedné z možností ležících na okraji našeho oboru, které by nás možná jinak ani nenapadly. ■

Jde o tiskopis z doby protektorátu Čechy a Morava, formátu A4, uprostřed přeložený na rozměr A5, opatřený knižtiskovým tiskem v černé barvě, pod nímž se na přední straně nachází bezpečnostní podtisk v barvě žluté, v podobě zvětšené známky s hodnotou 10 a názvem fondu (s dodatkem „v Praze“). Nahoře uprostřed je černě vytištěna známka LFVZ s uvedenou hodnotou 10 K. Texty na první straně jsou německy a česky, na dalších stranách jen německy. Vlevo dole je na přední straně uvedeno „Tiskopis čís. 42.“.

Vyobrazený exemplář, který nám předložil V. Hromádka z prodejny Alfafila, je vyplněn na Ing. Z. Storch, pracovníka Národní banky pro Čechy a Moravu, a datován 6. 4. 1945; neobsahuje však žádné záznamy o lékařském ošetření.